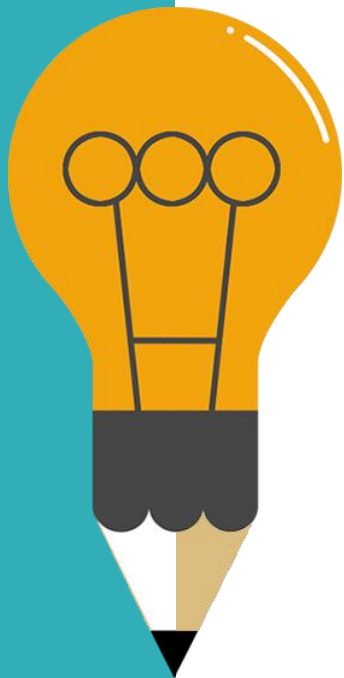

การพัฒนาระบบดูแลผู้ป่วย ที่ได้รับการตรวจโดยการส่องกล้องลำไส้ใหญ่

แผนกผ่าตัดและวิสัญญี
โรงพยาบาลบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

Agenda

01

บริบท ปัญหาและสาเหตุ

02

เป้าหมาย

03

กิจกรรมพัฒนา

04

ประเมินผลการเปลี่ยนแปลง

05

บทเรียนที่ได้รับ

บริบท ปัญหาและสาเหตุ

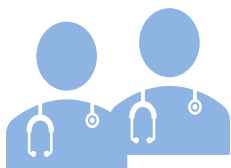
บริบท

โรงพยาบาลชุมชน ขนาด F1

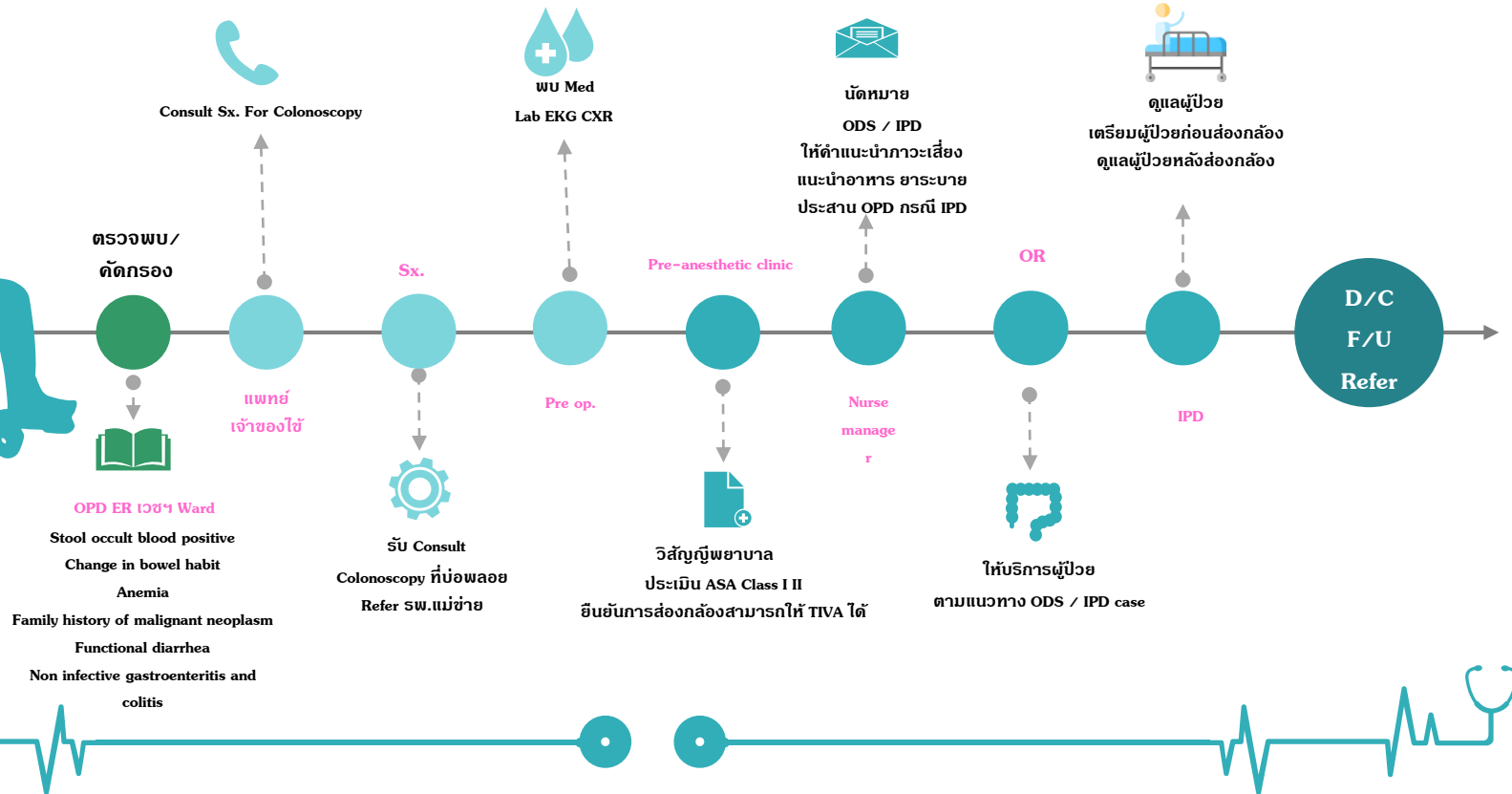
เปิดให้บริการตรวจส่องกล้องลำไส้ใหญ่เริ่ม ปลายปีงบประมาณ 2566
ในรูปแบบมทกรรม Colonoscopy และเปิดให้บริการเรื่อยมาในรูปแบบปกติ

เจ้าหน้าที่ประจำ

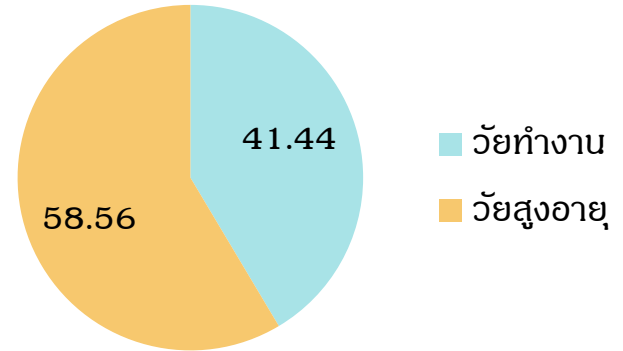
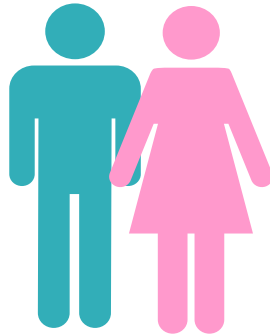
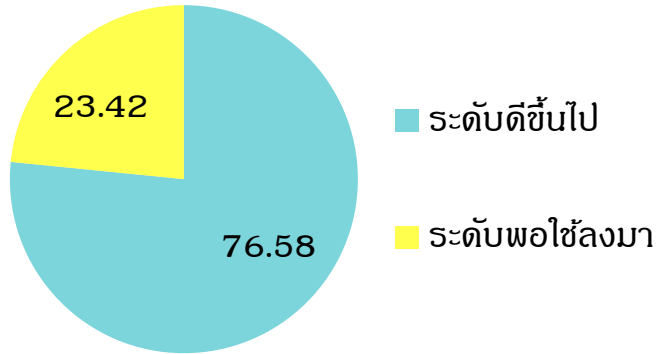

ต๋ลยแพทย	1 ท่าน
วิสัยญีพยาบาล	2 ท่าน
พยาบาลส่งเดรื่องมือ	2 ท่าน
ผู้ช่วยเหลือคนไข้	1 ท่าน

ขั้นตอนรับบริการ Colonoscopy

ประสิทธิภาพการเตรียมลำไส้ ปี 2567

ประสิทธิภาพการเตรียมลำไส้

ต้องการระดับดีขึ้นไปคือเห็นเยื่อบุลำไส้ได้ดี ลดภาวะแทรกซ้อน

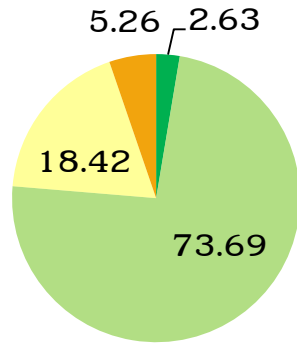
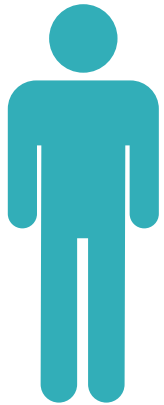
แบ่งช่วงวัยผู้มารับบริการ

พบว่าเป็นวัยผู้สูงอายุมากกว่าวัยทำงาน 17.12% ดิจจากผู้รับบริการ 111 ราย

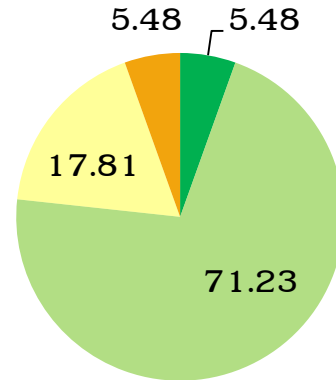

ประสิทธิภาพการเตรียมลำไส้ปี 2567

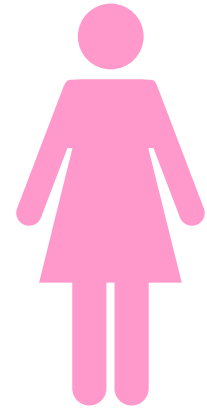
แบ่งตามเพศ

■ Excellent
■ Good
■ Fair
■ Poor

■ Excellent
■ Good
■ Fair
■ Poor

38 ราย ในเพศชาย

เตรียมลำไส้ในระดับดีขึ้นไป 76.32% ระดับพอใช้ลงมา 23.68%

ในเพศหญิง

73 ราย

เตรียมลำไส้ในระดับดีขึ้นไป 76.71% ระดับพอใช้ลงมา 23.29%

ปัญหาและสาเหตุ

ประสิทธิภาพการเตรียมลำไส้
ประเมินการเตรียมลำไส้โดยแพทย์พบว่าอยู่ในระดับพอใช้และแ่รรวม 23.42%ซึ่งอาจจะทำให้ไม่สามารถหาความผิดปกติและยังเพิ่มความเสี่ยงการเกิดภาวะแทรกซ้อน

ยกเลิกทำหัตถการจากเตรียมลำไส้ไม่ถูกต้อง
จากไม่งดผลไม้ตามแผน 2 ราย
ไม่งดยากลุ่มละลายลิ่มเลือด 1 ราย

ไม่ได้รับนัดหมายตามระบบ
ความเข้าใจในระบบนัดหมายส่งกล้องใน Ward ตลาดเคลื่อน ออกใบนัดให้ผู้ป่วย ยังไม่ผ่าน Pre op 2 ราย

เป้าหมาย

เป้าหมาย

01

เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถปฏิบัติตนเพื่อเตรียมลำไส้ก่อนการส่องกล้องตรวจลำไส้ใหญ่ได้ถูกต้องไม่เกิดภาวะแทรกซ้อน

02

เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการส่องกล้องตรวจลำไส้ใหญ่ตามนัดหมาย

03

ความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการได้รับข้อมูลและการบริการ

กิจกรรมพัฒนา

ก่อนส่องกล้องลำไส้ใหญ่

ตรวจพบ/คัดกรอง

OPD/ER/
รพ.อื่น

เวชฯ

IPD

Stool occult blood positive

Change in bowel habit

Anemia

Family history of malignant neoplasm

Functional diarrhea

Non infective gastroenteritis and colitis

แพทย์เจ้าของไข้

Consult Sx. For
Colonoscopy

I

Consult Sx.

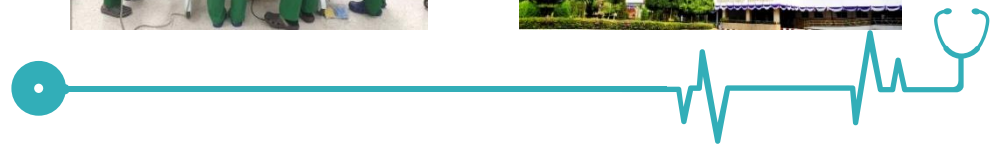

เตรียมข้อมูล

เพศ อายุ ประวัติการเจ็บป่วยที่เกี่ยวข้อง
โรคประจำตัว ตรวจร่างกายที่สำคัญ ผล Lab

รับ case Colonoscopy ระบุวัน

Refer

I

Pre op.

นัด Pre op ไม่เกิน 2 สัปดาห์ก่อนวันระบุทำหัตถการ

Investigation

Age < 45 no U/D : CBC CXR

Age $\geq$ 45 no U/D : CBC CXREKG 12 lead

Age $\geq$ 60 no U/D : CBC BUN Cr E'lyte FBS CXR EKG 12 lead

U/D DM HT CAD CKD CVA : CBC BUN Cr E'lyte FBS CXR EKG 12 lead

LFT Coag (โรคตับ,ตามความเหมาะสม)

WU Med /

Consult

Anesthesiologist

ประเมิน ASA ทำที่ รพ.บ่อพลอยได้ คือ Class I II
ประเมินภาวะเสี่ยงทางเดินหายใจ
ความเสี่ยงเกี่ยวกับการให้ยาขณะทำหัตถการ

นัดหมาย

กุมภาพันธ์ 2023					
1	2	3	4	5	6
27	28	29	30	31	1 มี.ค.
3	4	5	6	7	8
10	11	12	13	14	15
17	18	19	20	21	22
24	25	26	27	28	29

ติดตามก่อน Colonoscopy 1 วัน
วันพุธ, 8 กุมภาพันธ์ - 9:00 ถึง 10:00pm

ชื่อ-สกุล.....อายุ.....ปี
HN.....
Dr.....
ชื่อแผนก/อาคาร.....
เบอร์โทร 1..... 2.....

กรุณาส่ง
Laddawan Wittayalai

ติดตามหลัง 24 hr
วันพุธ, 15 กุมภาพันธ์

ชื่อ-สกุล.....อายุ.....ปี
HN.....
ชื่อแผนก/อาคาร.....
เบอร์โทร 1..... 2.....

กรุณาส่ง เวลา 9am
Laddawan Wittayalai

- ให้ข้อมูลวิธีการขั้นตอนการส่องกล้อง
- แจ้งภาวะเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ให้ผู้ป่วยทราบ
- Colonoscopy แอบ ODS / IPD

- การเตรียมตัวก่อนการส่องกล้องเรื่องอาหาร จดผักและผลไม้ 7 วันก่อนส่องกล้อง และการรับประทานยาระบาย

- ออกใบนัดหมาย
- ประสานงาน OPD กรณี Admit เพื่อทำ Admit ล่วงหน้า
- กรณี ODS Nurse manager โทรติดตาม ย้ำเตือนการปฏิบัติตัวก่อนวันนัดหมาย 4 วัน และ 1 วันก่อนส่องกล้อง

I

นัดหมาย

ตัวอย่างเมนูอาหาร

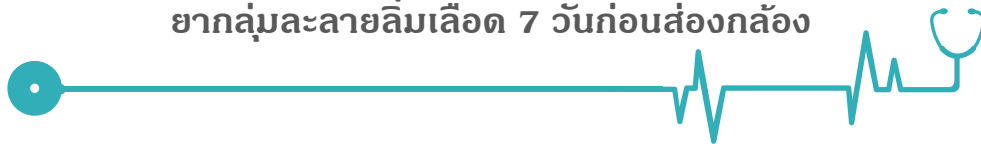
ให้ดูรูปตัวอย่างเมนูอาหารที่ท่านได้ระหว่างเตรียมลำไส้

ประสานงาน
โทรย้ำเตือน

ประสานงานห้องยากรณีผู้ป่วยมียากลุ่มละลาย
ลิ้มเลือดที่ต้องงดก่อนส่งกล้อง Advice ผู้ป่วยดูแล
เม็ดยา ซองยา

Nurse Manager โทรย้ำเตือนผู้ป่วยทุกรายที่ได้รับ
ยากลุ่มละลายลิ้มเลือด 7 วันก่อนส่งกล้อง

ส่องกล้องลำไส้ใหญ่

Colonoscopy

ODS

ลงทะเบียนผู้รับบริการที่ OR

ให้คำแนะนำขณะผ่าตัด

เตรียมความพร้อมผู้ป่วยก่อนผ่าตัด

ตรวจสอบใบยินยอมทำหัตถการ

IPD

ให้ยาระบาย

เตรียมความพร้อมผู้ป่วยก่อนส่องกล้องจาก Ward

ตรวจสอบใบยินยอมทำหัตถการ

OR

ให้บริการผ่าตัด/หัตถการตามมาตรฐานความปลอดภัย

Surgical Safety Checklist

หลังส่องกล้องลำไส้ใหญ่

**OD
S**

Recovery 2 hr in Recovery room

Safe Discharge Criteria

ให้คำแนะนำหลังผ่าตัด

นัดหมายกรณีมีการตัดชิ้นเนื้อส่งตรวจ

IPD

Recovery 1 hr in Recovery room

Observe at ward next 1 hr.

Safe Discharge Criteria

ให้คำแนะนำหลังผ่าตัด

ให้นัดหมายกรณีมีการตัดชิ้นเนื้อส่ง

ตรวจ

Discharge

ชื่อ-สกุล..... อายุ.....ปี HN.....

Safe Discharge Criteria หลัง Colonoscopy

กรุณาทำเครื่องหมาย หน้าข้อความเพื่อประเมินผู้ป่วย

- แพทย์มีคำสั่งให้จำหน่ายผู้ป่วยก่อนกลับบ้าน
- สัญญาณชีพคงที่ได้อย่างน้อย 1 ชั่วโมง
- รู้สึกตัวดี รู้จักบุคคล สถานที่ และเวลา
- สามารถดื่มน้ำได้ ไม่มีอาการคลื่นไส้อาเจียนมาก ไม่มีอาการหน้ามืด เวียนศีรษะ
- ไม่มีอาการปวดฉุกเฉินท้อง หรือถ่ายเป็นเลือดสด
- สามารถเดิน แต่งตัวได้เองโดยไม่ต้องมีผู้ช่วย

ลงชื่อ.....(ผู้ประเมิน)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เวลา.....น.

การติดตาม

ติดตามอาการหลังผ่าตัด/ทำหัตถการ 24 48 72 ชม. ตามแนวทาง

กรณีผล
ชิ้นเนื้อ
ผิดปกติ

เพื่อให้ได้รับการรักษาที่รวดเร็ว

Nurse manager ประสานงาน OPD ทำเรื่อง Refer และโทรติดตามผู้ป่วยก่อนวันนัดให้มารับใบส่งตัว

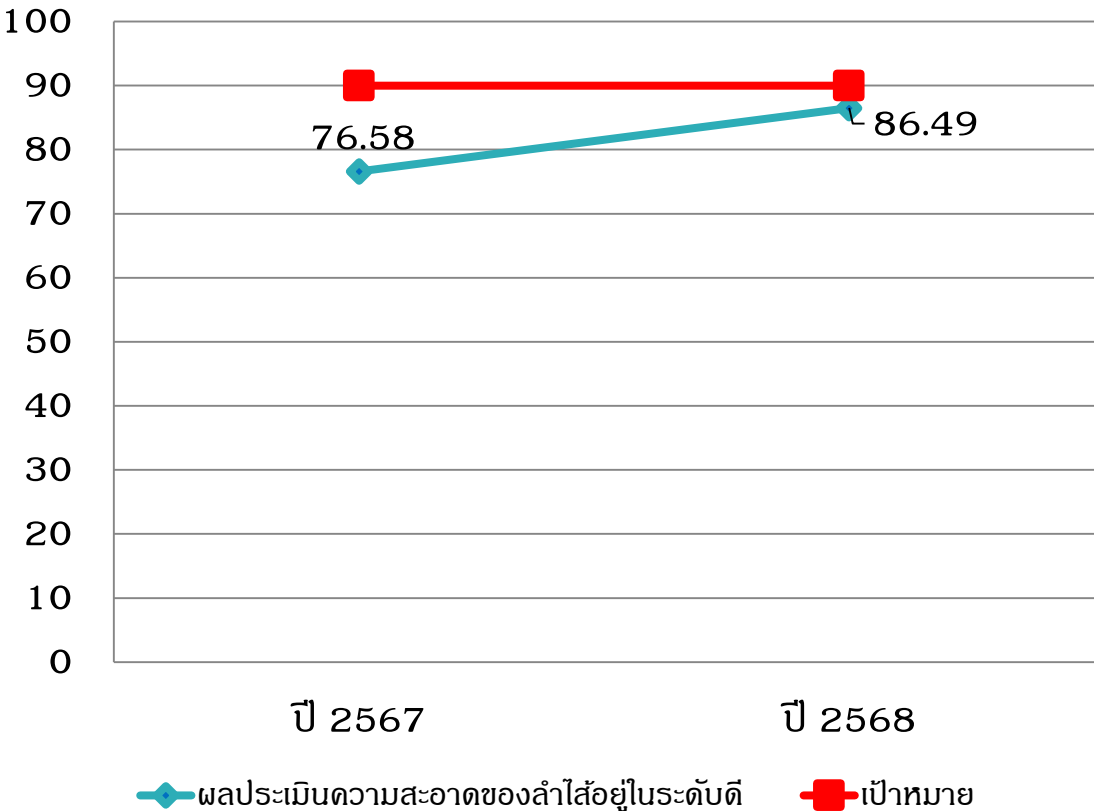
ต๋ลยแพทย Consult ส่งข้อมูลผู้ป่วยให้ต๋ลยแพทย รพ.พทลฯ

ประเมินผลการเปลี่ยนแปลง

ผลประเมินความสะอาดของลำไส้อยู่ในระดับดีจากแพทย์ส่องกล้องลำไส้ใหญ่ >90%

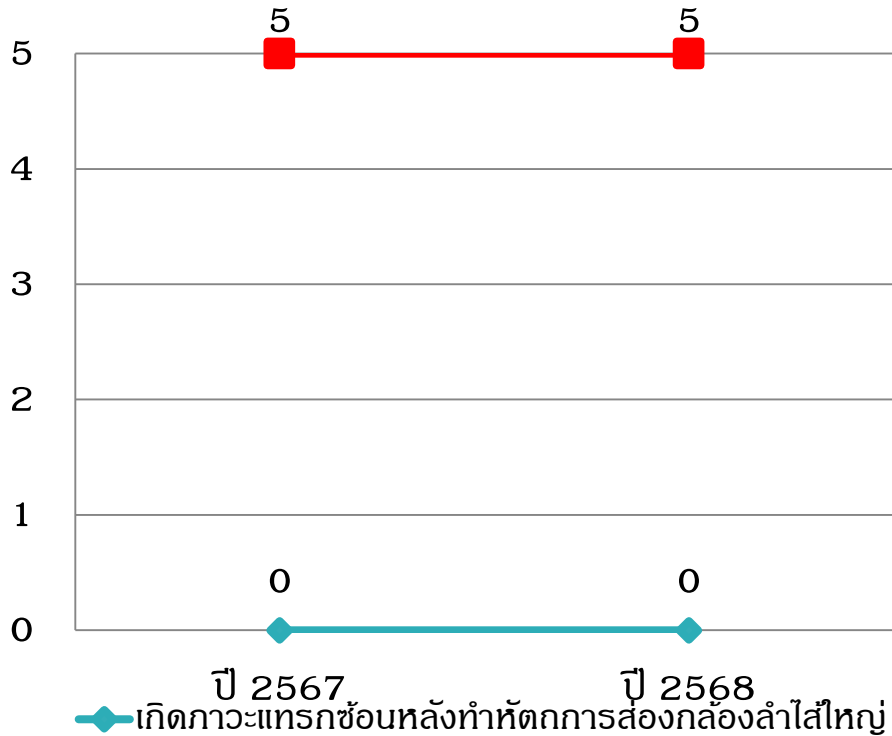

ในปี 2567 พบว่าผู้ป่วยที่ความสะอาดของลำไส้อยู่ในระดับดีขึ้นไป 76.58% ยังไม่ผ่านเกณฑ์ เนื่องจากปัจจัยด้านบุคคล การรับรู้ การให้ข้อมูลแบบกลุ่ม ทำให้ไม่กล้าซักถามข้อสงสัย

ในปี 2568 เพิ่มรูปตัวอย่างอาหารที่ทานในช่วงเตรียมลำไส้ ให้คำแนะนำรายบุคคล ผู้ป่วยกล้าซักถามข้อสงสัย ทำให้ความสะอาดของลำไส้ในระดับดี เพิ่มขึ้นเป็น 86.49% แต่ยังไม่ผ่านเกณฑ์ มีแผนเปลี่ยนยาระบายใหม่

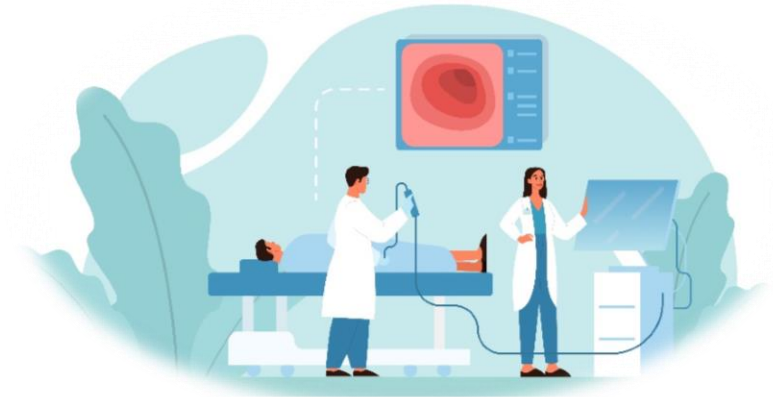

อัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อนหลังทำหัตถการส่องกล้องลำไส้ใหญ่ < 5%

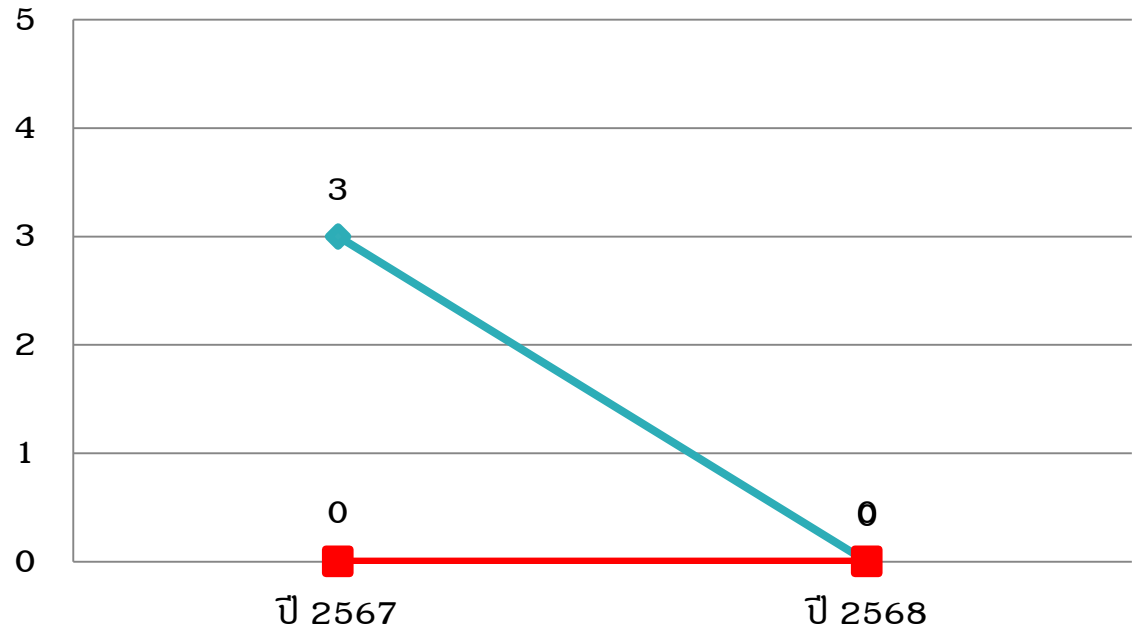

เป้าหมาย

ผู้ป่วยที่ได้รับการทำหัตถการส่องกล้องลำไส้ใหญ่ทุกรายไม่เกิดภาวะแทรกซ้อน

จำนวนยกเลิกการตรวจสอบกล่องลำไส้ใหญ่ เนื่องจากเตรียมลำไส้ไม่ถูกต้อง 0 ราย

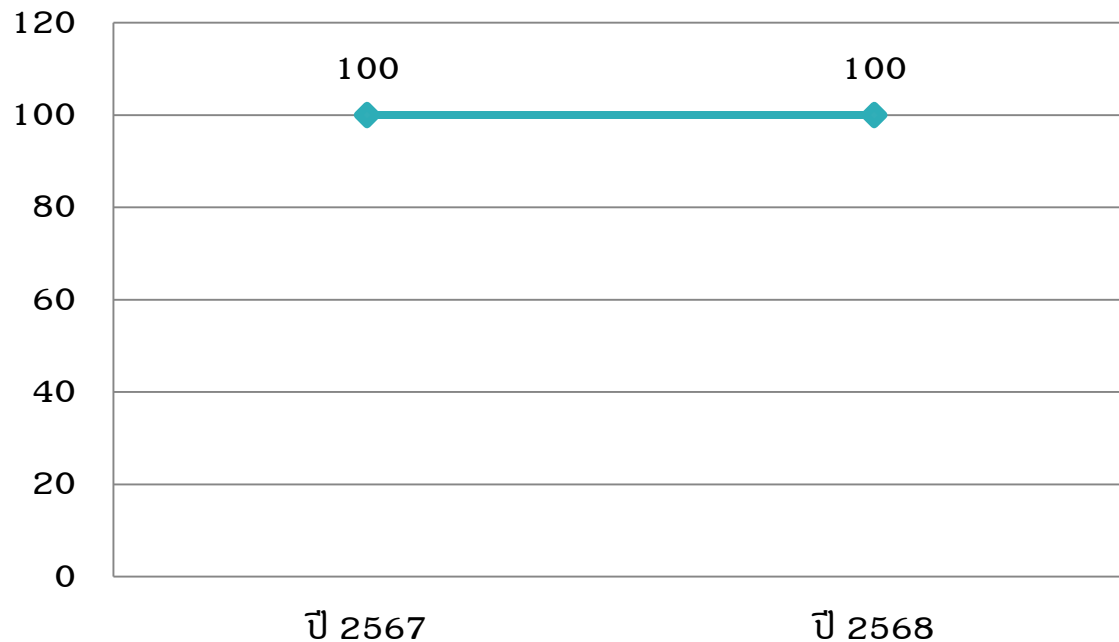
◆ จำนวนยกเลิกการตรวจสอบกล่องลำไส้ใหญ่ เนื่องจากเตรียมลำไส้ไม่ถูกต้อง
■ เป้าหมาย

ในปี 2567 พบว่าผู้ป่วยไม่ได้งดผลไม้ตามแผนการรักษา 2 ราย และไม่ได้งดยากลุ่มล่ายลิ้มเลือดจากการตลาดเคลื่อนทางการสื่อสาร 1 รายทำให้ต้องยกเลิกทำหัตถการและนัดใหม่

ในปี 2568 หลังปรับกิจกรรมพัฒนาไม่มีผู้ป่วยที่ยกเลิกทำหัตถการจากการเตรียมลำไส้ไม่พร้อม

ความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการได้รับข้อมูลและการบริการที่ห้องผ่าตัด ระดับมาก/มากที่สุด 100%

◆ ความพึงพอใจของผู้ป่วยต่อการได้รับข้อมูลและการบริการที่ห้องผ่าตัด ระดับมาก/มากที่สุด

ระดับความพึงพอใจของผู้ป่วยอยู่ในระดับมาก/มากที่สุด 100% แต่ยังมีข้อเสนอแนะเรื่องระยะเวลาคอยส่งกล้องนาน เนื่องจากปี 2567 มี Station Colonoscopy 1 และกล้อง Colonoscopy 1 ต้องใช้ระยะเวลาในการแช่ทำความสะอาดกล้องทำให้แห้งก่อนใช้งาน ปัจจุบัน มี 3 Station และกล้อง 3 ตัว ทำให้ลดระยะเวลาการรอความพร้อมของกล้องลง

บทเรียนที่ได้รับ

บทเรียนที่ได้รับ

ด้านผู้ป่วยและญาติ

ผู้ป่วยส่วนมากไม่มีญาติมาร่วมฟังข้อมูลการเตรียมตัวก่อนการส่องกล้องเนื่องจากต้องไปทำงานหารายได้ ครอบครัวทำอาหารทานร่วมกัน ไม่ได้เตรียมอาหารเอง เพลอสิมทานอาหารที่ต้องงด

เทคโนโลยี

ผู้สูงอายุใช้เทคโนโลยีไม่ถนัดบางรายไม่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตจึงเป็นข้อจำกัดในการนำเทคโนโลยีมาใช้ บางรายสัญญาณโทรศัพท์ไม่ดี โทรติดตามลำบาก

Cleansing Agent

มีแผนเปลี่ยนยาระบายจาก Niflec เป็น Swiff เพื่อให้การเตรียมลำไส้ใหญ่ดีขึ้น.

ความร่วมมือ

การประสานงานที่มีคุณภาพและความร่วมมือของสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเป็นส่วนสำคัญของความสำเร็จของงาน

คุณภาพชีวิต

ผู้ป่วยที่ได้รับการคัดกรองสามารถตรวจที่ รพ.ใกล้บ้านได้ ไม่ต้องไปรอคิวที่รพ.แม่ข่าย ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทาง เจอเร็ว รักษาเร็ว

Thank you

แผนกผ่าตัดและวิสัญญี โรงพยาบาลบ่อพลอย